

Конститутсия-кафолати рушди ҷомеаи адолатпарвар ва волоияти қонун

ҶАМҲУРИЯТИ ИҚТИСОДИИ ҶАМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Нашрияи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон	№ 12 (4595)	ПАНЧШАНБЕ, 12 ЯНВАРИ СОЛИ 2023	Аз 1 январи соли 1991 чоп мешавад
--	-------------	--------------------------------	-----------------------------------

Ҷамовозӣ ба Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Чанде пеш аҳолии ҷаҳон ба 8 миллиард нафар расид. Афзоиши аҳоли боиси зиёд шудани истеъмоли маҳсулоти кишоварзӣ ва бештар истифода бурдани сарватҳои зериизминӣ мегардад. Ин дар навбати худ ҳаҷми партовхоро зиёд ва сифати ҳаётро паст мекунад. Бо мақсади хотима бахшидан ба раванди маъмур Созмони Миллали Муттаҳид солҳои ҳаштодуми

даи шаҳрвандон дар мамолики дунё ба 40 миллиард доллар баробар шудааст. Тибқи пешгӯии наشريҳои маъруфи «The Economist», пас аз 10 сол дар сайёра ягон ширкати бузург нахоҳад монд, ки эҳтимолияти хатари тағйирёбии иқлимро ба назар нагирад. Аз ин ру, мавзӯи «иқтисоди сабз» дар мадди аввал ҳоҳад буд. Пешвои миллат ин ҷанбаи муҳимро ба эътибор гирифта, дар Паёмашон таъкид карданд, ки дар

мамлакатро аз маҳсулоти нафти коҳиш дода, ба ин васила, ба ҳифзи муҳити зист ва беҳтар намудани вазъи экологии мамлакат мусоидат намуд». Сармоягузори ба «иқтисоди сабз» дар баробари овардани манфиатҳои иқтисодӣ боиси таъсиси ҷойҳои нави корӣ ва беҳтар шудани саломатии одамон гашта, дар маҷмӯъ ба ҳалли бисёр мушкилиҳои иҷтимоӣ низ мусоидат мекунад. Аз рӯи ҳисоби

«ИҚТИСОДИ САБЗ» - КАФИЛИ РУШДИ ИҚТИСОДИЮ ИҶТИМОӢ

асри XX Консепсияи рушди устувор - зиндагӣ бидуни зарар расонидан ба наслҳои ояндаро тартиб дод. Дар асоси он модели «иқтисоди сабз» тавлид ёфт, ки бояд онҷода ҷойгузини модели то ин дам амалкунанда гардад.

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон ҳар сол зимни ироаи Паёмашон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ин мавзӯи рӯзмарра таваҷҷуҳи махсус зоҳир мекунад. Ҷунони, 23-юми декабри соли 2022 дар Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон «Дар бораи самтҳои асосии сиёсати дохилӣ ва хориҷии ҷумҳурӣ» иброз доштанд, ки бояд таваҷҷуҳи асосӣ ба рушди босуботи соҳаҳои иқтисоди миллӣ, пешгирии қардани таъсири хавфҳои эҳтимолии ба он, истифодаи самаранокӣ иқтдорҳои мавҷуда, таъкили қорхонаҳои истеҳсоли, таъсиси ҷойҳои кори нав, баланд бардоштани рақобатнокӣ маҳсулоти ватанӣ, тақвияти содирот, ташаққули «иқтисоди сабз», суръат бахшидан ба раванди рақамикунони бахшҳои иқтисодиёт, инкишофи нуруи инсонӣ ва беҳтар намудани сифати хизматрасониҳои иҷтимоӣ равона карда шавад.

Мувофиқи ҳисоботи «Bloomberg NEF», барои то соли 2050 ноил шудан ба сатҳи сифрии партоби қарбон солҳои 2026-2030 барои бунёди нуругоҳҳои офтобӣ шамоли ҳар сол дар ҷаҳон 1,5 триллион доллар маблағгузори бояд кард.

Соли 2021 ҳаҷми ба истифода додани иншооти манбаҳои қарбдоршавандаи энергия дар ҷаҳон 227 гигаваттро ташкил дод, ки нисбат ба соли 2020 - ум 4,7 Ҷоиз зиёдтар аст. Сармоягузори дар ин самт ба 755 миллиард доллар расид. Маблағи дар ин ҷода сарфнаму-

шароити таҳаввулоти босуръату пешгӯинашавандаи иқтисоди ҷаҳонӣ, рақобатҳои шадид барои дастрасӣ ба захираҳо ва пайомадҳои тағйирёбии иқлим бояд дар кишвар тамоми воситаҳои муосири Ҷаҳонгардонии сармоягузори ба таъри васеъ истифода бурда шаванд. Аз ин лиҳоз, механизми маблағгузориҳои фондҳои махсус дар самти таъбиқи «лоиҳаҳои сабз», хусусан, барои роҳандозии барномаву лоиҳаҳои мақсадноки рушди «иқтисоди сабз», аз ҷумла «энергияи сабз», бояд васеъ ҷорӣ карда шавад».

Мувофиқи маълумоти Фонди ҷаҳонии табиати ёбӣ (WWF), иқтисоди ҷаҳонӣ ҳар рӯз аз ифлосшавии ҳаво бо сабаби истифодаи сӯзишворӣ 8 миллиард доллар зарар мебинанд. Бо мақсади кам кардани ихроҷи газҳои парникӣ нақлиёт дар бисёр кишварҳо рӯ ба нақлиёти барқӣ оварда истодаанд, аммо нуруи барқ дар аксари ин мамлакатҳо дар нуругоҳҳои ҳароратӣ истеҳсол мешавад, ки он ҳам ба сӯзишворӣ ниёз дорад. Дар кишвари мо бошад, 98 дарсади нуруи барқ дар нуругоҳҳои барқӣ обӣ истеҳсол шуда, аз лиҳози экологӣ тоза мебошад.

Президенти мамлакат дар Паёмашон ба ин масъала дахл карда, чунин гуфтанд: «Тоҷикистон яке аз давлатҳои дорои захираҳои бузурги истеҳсоли нуруи барқӣ аз лиҳози экологӣ тоза мебошад. Чунон ки борҳо таъкид кардаам, ҳоло 98 Ҷоиз барқ дар нуругоҳҳои барқӣ обӣ истеҳсол карда мешавад ва аз рӯи ин нишондиҳанда, яъне Ҷоиз истеҳсоли «энергияи сабз», кишвари мо дар ҷаҳон ҷои шашумро ишғол менамояд. Аз рӯи кам будани ҳаҷми партови газҳои гулхонаӣ низ Тоҷикистон дар яке аз ҷойҳои баландтарин қарор дорад.

Дар сурати истифодаи нуруи барқӣ «тоза»-и дар кишвар истеҳсолшаванда дар воситаҳои нақлиёти барқӣ метавон талаботи

қоршиносон, як долларе, ки барои барқдоршавии ҷангал сарф мешавад, оянда 30 доллар манфиати иқтисодӣ меорад. Як миллион долларе, ки барои тавлиди «энергияи сабз» сарф мешавад, боиси таъсиси 16,7 ҷойи нави корӣ мегардад. Ин рақам дар нуругоҳҳои бо сӯзишворӣ Ҷаҳонгардонанда 5,3 ҷойи қорро ташкил медиҳад.

Соли 2017 ба соҳаи «энергияи сабз» дар ҷаҳон 280 миллиард доллар ва ба энергияи бо сӯзишворӣ Ҷаҳонгардонанда 103 миллиард доллар сармоягузори шуда буд. Солҳои минбаъда низ ин нишондиҳанда ба манфиати «энергияи сабз» буда, дар ҳоли афзоиш аст.

Сардори давлат мухтарам Эмомалӣ Раҳмон бо дарки зарурати гузаштан ба «иқтисоди сабз» дар хусуси дурнамои рушди энергетикаи водородӣ (гидрогенӣ) пешниҳоди ҷолиб намуданд: «Бо дарназардошти имконияту захираҳои «энергияи сабз» дар кишвар, вазоратҳои энергетика ва захираҳои об, саноат ва технологияҳои нав, рушди иқтисод ва савдо, Кумитаи давлатии сармоягузори ва идораи амволи давлатӣ ва Академияи миллии илмҳо бо таъсиси гурӯҳи кории байниидоравӣ масъалаи имконият ва дурнамои рушди энергетикаи водородӣ, яъне нуруи гидрогениро ҳамлаҷониба омӯхта, ба Ҳукумати мамлакат пешниҳоди мушаххас манзур намоянд».

Хулоса, ҳар як Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат мухтарам Эмомалӣ Раҳмон барномаи мукаммали рушди иқтисодию иҷтимоии мамлакатро дар бар гирифта, боиси сол то сол беҳтар шудани некуаҳволии сокинони кишвар мегардад.

Муҳаммадраҳим ЮСУФИ, раиси Комиссияи экологии Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Дар бораи аз вазифаи муовини якуми прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон озод намудани Ҳикматуллозода А.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Ҳикматуллозода Абдуғаффор бо сабаби ба кори дигар гузаштан аз вазифаи муовини якуми прокурори генералии Ҷумҳурии Тоҷикистон озод карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 501

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Дар бораи аз вазифаи раиси шаҳри Бохтари вилояти Хатлон озод намудани Саломзода С.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Саломзода Сичоуддин бо сабаби ба кори дигар гузаштан аз вазифаи раиси шаҳри Бохтари вилояти Хатлон озод карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 502

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Дар бораи аз вазифаи раиси ноҳияи Исмоили Сомониي шаҳри Душанбе озод намудани Самӣ Ш. Ҳ.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Самӣ Шариф Ҳамид бо сабаби ба нафақа баромадан аз вазифаи раиси ноҳияи Исмоили Сомонии шаҳри Душанбе озод карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 503

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Дар бораи аз вазифаи раиси ноҳияи Синои шаҳри Душанбе озод намудани Салимзода Н. Ф.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Салимзода Нусратулло Файзулло бо сабаби ба кори дигар гузаштан аз вазифаи раиси ноҳияи Синои шаҳри Душанбе озод карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 504

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Дар бораи аз вазифаи раиси ноҳияи Фирдавсии шаҳри Душанбе озод намудани Усмонзода Ф. Б.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Усмонзода Фатҳиддин Бадриддин бо сабаби ба кори дигар гузаштан аз вазифаи раиси ноҳияи Фирдавсии шаҳри Душанбе озод карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 505

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Дар бораи аз вазифаи раиси ноҳияи Рӯдакӣ озод намудани Исмаилозода А. У.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Исмаилозода Азизулло Убайдулло бо сабаби ба кори дигар гузаштан аз вазифаи раиси ноҳияи Рӯдакӣ озод карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 506

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Дар бораи аз вазифаи раиси ноҳияи Лахш озод намудани Баротзода Ф. Р.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Баротзода Файзулло Раҷаб бо сабаби ба кори дигар гузаштан аз вазифаи раиси ноҳияи Лахш озод карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 507

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Дар бораи аз вазифаи раиси ноҳияи Мир Сайид Алии Ҳамадонии вилояти Хатлон озод намудани Одиназода Б. Н.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Одиназода Бозорали Неймат бо сабаби ба кори дигар гузаштан аз вазифаи раиси ноҳияи Мир Сайид Алии Ҳамадонии вилояти Хатлон озод карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 508

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Дар бораи аз вазифаи раиси ноҳияи Кубодиёни вилояти Хатлон озод намудани Садриддинзода Б. Т.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Садриддинзода Бадриддин Талбақ бо сабаби ба кори дигар гузаштан аз вазифаи раиси ноҳияи Кубодиёни вилояти Хатлон озод карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 509

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Дар бораи аз вазифаи раиси ноҳияи Ёвони вилояти Хатлон озод намудани Саидзода Ҷ. Ҳ.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Саидзода Ҷамшед Ҳамро бо сабаби ба кори дигар гузаштан аз вазифаи раиси ноҳияи Ёвони вилояти Хатлон озод карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 510

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Дар бораи иҷрокунандаи вазифаи раиси шаҳри Бохтари вилояти Хатлон таъин намудани Баротзода Ф. Р.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Баротзода Файзулло Раҷаб иҷрокунандаи вазифаи раиси шаҳри Бохтари вилояти Хатлон таъин карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 511

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Дар бораи иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Синои шаҳри Душанбе таъин намудани Саидзода Т. Н.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Саидзода Тоҷиддин Ниёз иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Синои шаҳри Душанбе таъин карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 512

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Дар бораи иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Фирдавсии шаҳри Душанбе таъин намудани Гуреззода У. З.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Гуреззода Умед Зариф иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Фирдавсии шаҳри Душанбе таъин карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 513

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Дар бораи иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Исмоили Сомонии шаҳри Душанбе таъин намудани Қодирзода Р. Р.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Қодирзода Руслан Раҷаб иҷрокунандаи раиси ноҳияи Исмоили Сомонии шаҳри Душанбе таъин карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 514

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Дар бораи иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Рӯдакӣ таъин намудани Ҳикматуллозода А.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Ҳикматуллозода Абдуғаффор иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Рӯдакӣ таъин карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 515

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Дар бораи иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Ёвони вилояти Хатлон таъин намудани Шариф Б. М.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Шариф Бахтиёр Маҳмудзода иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Ёвони вилояти Хатлон таъин карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ РАҲМОН
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 516

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Мир Сайид Алии Ҳамадонии вилояти Хатлон таъин намудани Мирзозода Н. А.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Мирзозода Нурулло Абдулҳай иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Мир Сайид Алии Ҳамадонии вилояти Хатлон таъин карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 517

Эмомалӣ РАҲМОН

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Ҷалолиддини Балхии вилояти Хатлон таъин намудани Холмурод Р.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Холмурод Раҳмон иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Ҷа-лолидини Балхии вилояти Хатлон таъин карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 518

Эмомалӣ РАҲМОН

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Бобочон Ғафурови вилояти Суғд таъин намудани Салимзода Н. Ғ.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Салимзода Нусратулло Файзулло иҷрокунандаи вазифаи ра-иси ноҳияи Бобочон Ғафурови вилояти Суғд таъин карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 519

Эмомалӣ РАҲМОН

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Қубодиёни вилояти Хатлон таъин намудани Сабурзода М. А.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Сабурзода Мирзодавлат Абдолӣ иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Қубодиёни вилояти Хатлон таъин карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 520

Эмомалӣ РАҲМОН

ФАРМОНИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Лахш таъин намудани Холзода К. К.

Мутобиқи моддаи 69 Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон **фармон медиҳам:** Холзода Каромиддин Камолиддин иҷрокунандаи вазифаи раиси ноҳияи Лахш таъин карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № 521

Эмомалӣ РАҲМОН

АМРИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Риозода Нуралӣ Раҳмоналӣ бо сабаби ба нафақа баромадан аз вазифаи муовини раиси Кумитаи рушди маҳалли назди Прези-денти Ҷумҳурии Тоҷикистон озод карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № АП-322

Эмомалӣ РАҲМОН

АМРИ
ПРЕЗИДЕНТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Сабурзода Мирзодавлат Абдолӣ бо сабаби ба кори дигар гу-заштан аз вазифаи сардори Раёсати кишоварзӣ ва ҳифзи муҳити зисти Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон озод карда шавад.

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе, 11 январи соли 2023, № АП-323

Эмомалӣ РАҲМОН

ҚАРОРИ
ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

аз 11 январи соли 2023, № 9, ш. Душанбе

Дар бораи аз вазифаи муовини вазири рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон озод намудани Абдураҳмонзода А. С.

Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон **қарор мекунад:** Абдураҳмонзода Абдураҳмон Сафаралӣ бо сабаби ба кори дигар гузаштан аз вазифаи муовини вазири рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон озод карда шавад.

Раиси Хукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ РАҲМОН

ҚАРОРИ
ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

аз 11 январи соли 2023, № 10, ш. Душанбе

Дар бораи аз вазифаи муовини якуми вазири саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон озод намудани Шарифӣ Б. М.

Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон **қарор мекунад:** Шарифӣ Бахтиёр Маҳмудзода бо сабаби ба кори дигар гузаш-тан аз вазифаи муовини якуми вазири саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон озод карда шавад.

Раиси Хукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ РАҲМОН

ҚАРОРИ
ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

аз 11 январи соли 2023, № 11, ш. Душанбе

Дар бораи аз вазифаи раиси Кумитаи рушди сайёҳии назди Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон озод намудани Ҷўразода Т.

Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон **қарор мекунад:** Ҷўразода Тоҷиддин бо сабаби ба кори дигар гузаштан аз ва-зифаи раиси Кумитаи рушди сайёҳии назди Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон озод карда шавад.

Раиси Хукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ РАҲМОН

ҚАРОРИ
ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

аз 11 январи соли 2023, № 12, ш. Душанбе

Дар бораи аз вазифаи муовини раиси Кумитаи рушди сайёҳии назди Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон озод намудани Муминзод К. Р.

Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон **қарор мекунад:** Муминзод Камолиддин Рамазон бо сабаби ба кори дигар гузаштан аз вазифаи муовини раиси Кумитаи рушди сайёҳии назди Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон озод карда шавад.

Раиси Хукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ РАҲМОН

ҚАРОРИ
ҲУКУМАТИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

аз 11 январи соли 2023, № 13, ш. Душанбе

Дар бораи раиси Кумитаи рушди сайёҳии назди Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъин намудани Муминзод К. Р.

Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон **қарор мекунад:** Муминзод Камолиддин Рамазон раиси Кумитаи рушди сай-ёҳии назди Хукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъин карда шавад.

Раиси Хукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ РАҲМОН

Чанде пеш тахти раёсати раиси Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, Алишер Мирзонабот Иҷлоси-яи сенздаҳуми Маҷлиси вакилони халқи вилоят дэъвати шашум баргузэр гардид, ки дар он асосан «Муҳокимаи лоиҳаи буҷети Вилояти Мухтори Кӯҳисто-ни Бадахшон барои соли 2023 ва таъмини иҷрои он дар соли 2021», «Барра-си рафти иҷрои қарори Маҷлиси вакилони халқи ВМКБ аз 15 декабри соли 2020 тахти №38 «Дар бораи барномаи рушди иҷтимоию иқтисодии ВМКБ барои солҳои 2021-2025» мавриди баррасӣ қарор гирифтанд.

Аз рӯи масъалаи аввал «Муҳокимаи лоиҳаи буҷети Ви-лояти Мухтори Кӯҳистони Бадах-шон барои солҳои 2023 ва таъ-мини иҷрои он дар соли 2021» сардори Сарраёсати молияи вилоят Хурсанд Вафобекзод баромад карда, аз ҷумла гуфт, ки рушди нишондиҳандаҳои асосии иқтисодӣ - иҷтимоии вилоят ва иҷрои нақшаи даромади худии буҷети вилоят дар 11 моҳи соли гузашта 108,3 фоиз таъмин гардид.

Воридоти даромади худӣ ба буҷети вилоят 124 млн. сомо-ниро ташкил дода, тибқи нақша 9,5 млн. сомонӣ зиёд мебошад. Нақшаи қисми даромади буҷети

маҳаллии вилоят аз рӯи ҳаҷми умумӣ бо назардошти маблағҳои мақсаднок аз буҷети ҷумҳуриявӣ дар маҷмӯъ дар вилоят ба ан-дозаи 103,1 фоиз иҷро гардида, маблағи субвенсия 100 фоиз таъмин шуд.

Номбурда тавзеҳ дод, ки сарфи назар аз мушкилиҳои соли гузашта ҳаҷми умумии да-ромади буҷети маҳаллии вилоят дар соли 2023 аз рӯи даромад ва хароҷот дар ҳаҷми 406,6

моҳи соли 2022 аз ҳисоби ҳама сарчашмаи маблағгузорӣ барои бунёду барқарорсозии иншоотҳо бо назардошти маблағҳои соли 2020-ум 864 миллиону 606,2 ҳа-зор сомонӣ равона шуда, аз он 93 миллиону 105,1 ҳазор сомонӣ аз ҳисоби буҷети ҷумҳуриявӣ, 22 миллиону 340,8 ҳазор сомонӣ аз ҳисоби буҷети вилоятӣ, 686 миллиону 397,7 ҳазор сомонӣ аз ҳисоби сармоияи хориҷӣ ва 62 миллиону 762,6 ҳазор сомонӣ

аз ҳисоби бахши хусусӣ иҷро гардидааст, ки 51 фоизи нақшаи маблағи пешбинишудаи солҳои 2021- 2022 ва 18,2 фоизи маб-лағи умумии барномаро ташкил медиҳад.

Сипас, Алишер Мирзонабот зикр кард, ки мувофиқи ҳисоботи пешакии чамъбасти фаъолияти соли 2022, дар ҳама соҳа пешра-виҳои назаррас дида мешаванд. Танҳо дар сохтмон ва соҳибкорӣ 461 иншоот дар шаҳру ноҳияҳои вилоят сохта шуда, 26 коргоҳу корхона таъсис ёфтанд.

Дар маҷмӯъ, танҳо дар сохт-мон 201 миллиону 921,1 ҳазор сомонӣ аз худ карда шуда, айни ҳол корҳои бунёдӣ ба маблағи 35 миллион 585 ҳазор сомонӣ дар 144 иншооти вилоят идома доранд.

Сипас, аз рӯи масъалаҳои баррасишуда қарорҳои дахлдор қабул гардидаанд.

**М. ИМОННАЗАР,
«Садои мардум»**

ДАР НОҲИЯИ ВОСЕЪ СОХТМОНИ 408 ИНШООТ БА НАҚША ГИРИФТА ШУДААСТ

Бино ба иттилои мудири бах-ши меъмории Мақомоти иҷро-ияи маҳаллии ҳокимияти дав-латии ноҳияи Восеъ Рустам Ҳисайнов, дар чор соли оянда бо мақсади дар сатҳи баланд пешвоз гирифтани чашни 35 – солагии Истиқлолияти давлатӣ бунёди 408 иншооти таъиноти гуногун ба нақша гирифта шудааст. 28 муасси-саи таълимӣ 84 маркази хиз-матрасонию савдо, 23 толору майдончаи варзишӣ, 6 хонаи фарҳанг, 25 бунгоҳи тиббӣ ва марказҳои саломатӣ, 81 кор-гоҳу корхонаи хурди саноатӣ ва 50 иншоот дар самти каши-дани оёи нӯшокию обрасонӣ аз ҳамон ҷумлаанд.

- Дар 11 моҳи соли 2022 чор муассисаи таълимӣ, беморхонаи марказӣ, синфхонаҳои иловагӣ, ду ҳавзи шиноварӣ дар Ҷамоати деҳоти ба номи Худоёёр Раҷабов, толору майдончаҳои варзишӣ, марказҳои савдо ва хизматрасонӣ дар маркази ноҳияи Восеъ, бинои Қасри фарҳанг, боғи фарҳангӣ ба истифода дода шуданд, -

ЛЕВАКАНТ: ГАРМХОНАИ ЗАМОНАВӢ СОХТА МЕШАВАД

Бо мақсади таъмини бозорҳои дохилӣ бо маҳсулот ва содироти он ба хориҷи кишвар дар деҳоти «Гулистон»-и шаҳри Левакант сохтмони гармхонаи замонавӣ оғоз ёфт.

ҚДММ «Тақсимоти яклухти Хатлон» 10 гектар заминро ба иҷора ги-рифта, то охири соли 2023 дар он гармхонаҳои замонавӣ бунёд мекунад.

Ба иттилои сармуҳриби ҷамъияти мазкур Мирзоюсуф Ниёзов, аввалин гармхона дар масоҳати 1,5 гектар то моҳи марти соли 2023 сохта мешавад

●

Ҷамовозӣ ба Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

ДАСТГИРИИ БОНУВОН - ҒАМҲОРӢ БА МОДАР ВА ОИЛА

Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси Олии мамлакат санадест, ки дасто-вардҳои кишварро то анҷоми сол тахлилү баррасӣ намуда, роҳи фардои зиндагӣ, самтҳои асосии рушду тараққиёти кишварро дар марҳилаҳои нави таъриҳӣ муайян месозад.

Ба касе пӯшида нест, ки аз рӯзҳои на-хустини ба даст овардани истиқлолияти давлатӣ Хукумати Тоҷикистон бо сарва-рии Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҷиҳати баланд бардоштани мақому манзалат, таъмини риояи ҳуқуқи конститусионии занон тадбирҳои анде-шида ва мутобиқи меъёрҳои ҷомеаи демократӣ, ҳуқуқбунёд ва дунявӣ онҳоро амалӣ мегардонад. Хусусан, масъа-лаҳои баланд бардоштани мақоми зан дар ҷомеа, таъмини фаъолияти бонувон дар сохторҳои давлатӣ ва ҷамъиятӣ, фароҳам овардани шароити мусоид ба-рои ташаббускорӣ ва рушди соҳибкории бонувон ҳамеша дар меҳвари сиёсати хирадмандона ва ватанпарваронаи Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон қарор доранд.

3-юми декабри соли 1999 қабул гар-дидани санади басо муҳим - Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тадбирҳои баланд бардоштани мақоми зан дар ҷомеа» далали он аст ва дар таъриҳи соҳибистиқлолии мамлакат мавқеи хоса дошта. ба фаъолияти пурсамари занон ба ҳайси аъзои Ҳукумат, роҳбарони мақомоти назди Президент ва Хукумати Ҷумҳу-рии Тоҷикистон, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳру ноҳияҳо, муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, соҳибкорони муваффақ ва до-ктору профессорон замина фароҳам овардааст. Ин санадро барои бонувон ва рушду тараққиёти кишвар метавон сарнавиштосоз номид, ки самараҳои нек ба бор меорад.

Ҳамчунин, бо мақсади баланд бар-доштани мақоми зан дар ҷомеа, таъмин

намудани баробарҳуқуки мардонү занон, тарбия, интиҳоб ва ҷобачо-гузори кадрҳои роҳбарикунанда аз ҳисоби занону духтарони лаёқатманд як силсила асноди муҳим, аз ҷумла Қо-нуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи кафолатҳои давлатии баробарҳуқуки мардонү занон ва имкониятҳои баро-бари амалигардонии онҳо» (1 - уми марти соли 2002, №89), Қонуни Ҷумҳу-рии Тоҷикистон «Дар бораи пешгирии зуроварӣ дар оила» (19-уми марти соли 2013) қабул гардида, амалӣ мешаванд. Мақсад аз қабули ин санадҳо, пеш аз ҳама, арҷ гузоштан ба ҳуқуқу озодиҳои занон, баланд бардоштани мақоми зан дар ҷомеа, нақши онҳо дар ҳаёти сиёӣ ва иқтисодию иҷтимоии мамлакат, фа-роҳам овардани шароити мусоид барои фаъолияти занону духтарон мебошад.

Тавре Президенти ҷумҳурӣ муҳта-рам Эмомалӣ Раҳмон дар Паёмашон ба Маҷлиси Олии мамлакат иброз доштанд: «Ҳоло аз шумораи умумии хизматчиёни давлатӣ 25 фоиз, аз ҷумла кадрҳои роҳбарикунанда қариб 20 фоизро бонувону занон ташкил ме-диханд. Инчунин, бонувону занон дар соҳаи маориф 73 фоиз, тандурустӣ - 71, фарҳанг - 47, бонкдорӣ - 39, алоқа - 25, аз ҷумла дар соҳаи хизматрасонии иттилоотӣ қариб 40 фоиз мебошанд».

16-уми ноябри соли 2013 дар су-ханронии Президенти Ҷумҳурии Тоҷи-кистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар Ҷаласаи яқҷояи Маҷлиси миллӣ ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон чунин қайд гарди-да буд: «Боло бардоштани мақоми зан дар ҷомеа, тарбияи кадрҳо аз ҳисоби занону духтарони болаёқат, инчунин дастриии ташаббусҳои занону бонувон дар самтҳои мухталифи ҳаёти ҷомеа ва ғамхорӣ нисбат ба оила ҳадафи дигари давлати мо мебошад».

Тадбирҳои андешидаи Давлат ва Ҳукумати мамлакат дар ин самт ва таш-кили квотаҳои президентӣ ба он боис шуданд, ки ҳазорон духтар аз гушау

канори мамлакат ва оилаҳои камбизоат соҳиби маълумоти оӣлӣ ва касбҳои ба-рои рушди минбаъдаи ҷумҳурӣ зарур гардиданд.

Тавре дар Паём зикр гардид: «... танҳо дар 21 соли охир беш аз 504 ҳазор духтарону бонувон муассисаҳои ҳамаи зинаҳои таҳсилоти касбиро хатм карда, соҳибкасб шудаанд. Аз ин шумора 239 ҳазор нафар соҳиби маълумоти оӣлӣ гардида, ҳоло боз 100 ҳазор нафар духтарон дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ таҳсил карда истодаанд».

Бо шарофати дастгирии Хукумати ҷумҳурӣ ва таъсиси грантҳои прези-дентӣ фаъолияти занони соҳибкор равнақ ёфта, шароити зиндагياшон беҳтар, боварии онҳо ба фардои дурах-шон бештар мегардад. Фаъолияти онҳо ба рушди иқтисоди кишвар низ таъсири назаррас мерасонад.

«Соли 2022 ба зиёда аз 600 ҳазор занону бонувон аз ҷониби муассисаҳои бонкӣ ба маблағи беш аз 3 миллиарду 400 миллион сомонӣ қарз дода шудааст, ки нисбат ба соли 2018-ум 2,4 баробар бештар мебошад. Умуман, дар панҷ соли охир маблағи қарзи ба занону бонувон пешниҳодшуда 12,1 миллиард сомони-ро ташкил кардааст. Рақамҳои зикршуда гувоҳи равшани фазол будани за-нону бонувон дар иқтисодиёти кишвар мебошанд», - таъкид гардид дар Паём.

Тавре Асосгузори сулҳу ваҳдати мил-лӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳу-рии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон борҳо таъкид кардаанд, ғамхорӣ ба зан арғузори ба модар ва ғамхорӣ ба оила ва наслҳои оянда аст.

«Мо тасмим дорем, ки ҷалби бону-вонро ба корҳои давлатӣ ва ҷамъиятӣ минбаъд низ густариш бахшем, зеро онҳо дар ҷомеаи мо кувваи бузург мебошанд ва мо ҳамеша ба неруву ташаббусҳои онҳо эътимод дорем», - зикр карданд Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон.

Н. НИЗОМӢ, «Садои мардум»

МУЛОҚОТИ ВАКИЛОН БО ИНТИХОБКУНАНДАГОН

Вакилони Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳу-рии Тоҷикистон Рустам Раҳматзода, Насиба Содиқӣ, Ҷамшед Муртазозода ва Файзулло Начимидиниён дар шаҳраки Нӯзмон Розӣқ ва ҷамоатҳои деҳоти Абдулло Абдулвосиев, Бозорбой Бурунов, Карим Исмоил, Раҷаб Исмоил, «Баҳор», «Гулистон», «Чорсу», «Симиганҷ», «Ҷўянгарон», «Ромит» ва дар толори маҷлисоғҳои Мақо-моти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳр бо роҳбарони идораву ташкилотҳо, корхонаву муассисаҳои шаҳри Ваҳдат бо интиҳобкунандагон мулоқот карданд.

Вакилони Маҷлиси намояндагон зимни мулоқот оид ба муҳтавои Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳта-рам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии мамлакат, аз ҷумла равади амалишавиӣ ҳадафҳои стратегии давлату Ҳукумати ҷумҳурӣ, боло рафтани сатҳи иқтисодӣ ва иҷтимоии кишвар, тавачҷуҳ ва маблағгузориҳо ба соҳаҳои маориф, тандурустӣ, фарҳанг, занон, ҷавонон, пешбини гардидани зиёдшавии маоши хизматчиёни ҳарбӣ, соҳаи маориф, илм, тандурустӣ, стипендия ва нафақа суҳбат оростанд.

Зимни вохӯриҳо, инчунин, нуктаҳои дигари муҳими Паёми Роҳбари давлат оид ба дастовардҳои даврони истиқлолият,

ҳифзу таҳкимбахшии пояҳои истиқлолияти давлатӣ, оромия осудагии кишвар, амалишавиӣ Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи танзими аънана ва ҷашну маросим дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», баланд бардоштани сатҳу сифати таълим, даъват ва гусели ҷавонон ба сафи Қувваҳои Мусаллаҳи мамлакат, иҷрои нақшаи чора-биниҳои Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳри Ваҳдат бахшида ба 35 – солагии Истиқлолияти дав-латии Ҷумҳурии Тоҷикистон, таъмини амнияти озуқаворӣ, бахусус истеҳсоли маҳсулоти ниёзи аввал, аз ҷумла галла, картошка, маҳсулоти гӯшӣ, тухм ва раван, вусъат бахши-дани корҳои саҳроӣ, истифодаи самаранокӣ заминҳои кишт, бахусус заминҳои наздиҳавлигӣ, шудгори саривақтии замин ва оғоз бахшидан ба кишти барвақтӣ ва дигар масъалаҳои ҳаёти ҷомеа ба самъи сокинону интиҳобкунандагон расонида шуд.

Вакилони Маҷлиси намояндагон мақсаднок истифода бурдани неруи барқ, пешгирии талафот ва сари вақт пардохт кардани маблағи онро низ таъкид карданд.

Муҳаммад ЗОКИР, «Садои мардум»

афзуд Рустам Ҳисайнов.

Аз ҳисоби Бонки рушди Олмон сохтани чор муассисаи таълимӣ дар Ҷамоати деҳоти ба номи Мирзоалӣ Вайсов ва Миралӣ Маҳмадали бо 240 ҷойи нишаст идома доранд. Аз ҳисоби буҷети маҳаллии ноҳияи Восеъ яқчо бо соҳибкорони маҳаллӣ 10 синфхонаи иловагӣ дар назди му-ассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №53 барои 250 хонаанд рӯзҳои наздик мавриди истифода қарор дода мешаванд.

Ҳамчунин, хона - музейи Рустами Холалӣ мавриди истифода қарор гирифт.

- Дар 11 моҳи соли 2022 аз иншооти банақ-шагирфташуда дар ноҳия 46 - то пураа ба анҷом расид, - гуфт дар фарҷоми суҳбат Рустам Ҳисайнов.

**Исмоли РАҶАБАЛӢ,
«Садои мардум»**

Зикри хайр

Доктори илмҳои филологӣ, профессор, Арбоби илм ва техника, узви вобастаи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, нахустин доктори илм байни занон дар риштаи филология Мукаррама Қосимова агар дар қайди ҳаёт мебуданд, 90-сола мешуданд.

Муаллима дар дунёи фонӣ сарбаланд зистанд. Олими пуркор, омӯзгори хушкор ва мураббии ғамхор буданд. Аз ҷумлаи муҳаққиқоне мебошанд, ки барои рушди илми забоншиносии тоҷик хидматҳои мондагор анҷом додаанд.

Фаъолияти илмиро аз таҳқиқи наҳви ҷумлаҳои мураккаби осори адабии муосир оғоз намуда, бо наҳви ҷумлаҳои содаи таърихӣ дар замонаи маводи се асари насрии даврони асримиёнагӣ: «Сафарнома»-и Носири Хусрав, «Сиебсатнома»-и Низомулмулк ва «Қобуснома»-и Кайхоус анҷом доданд ва ба ин восита решаҳои амиқи бостонӣ доштани қолабҳои сарфию наҳви баёро ошкор карданд. Дар асоси маводи аз се асари охир ғирдовардашон воситаҳои ифодаи муносибатҳои наҳви вожаҳоро дар таркиби ҷумлаҳои сода нишон дода, ширкати навъҳои робитаи нахви дар васли ҷузъҳои ин гуна ҷумлаҳо, созонёбии ҷумлаҳои яктаркиба-ву дутаркибаи хуллас, дутаркибаи тафсиллии номиву феълӣ, ифодаи намуди амал дар хабарҳои феълӣ, вижагҳои хабарҳои номиву феълӣ ва дигар аъзои ҷумла, нақши пешоянду пасоянҳо ва бандаконишинҳо ва монанди инҳоро ба риштаи таҳлил кашиданд. Дар ин самт асару мақолаҳои илмиро перомунӣ корбурди қалимаҳои семантикӣ дар рубоёиёти Маҳмадӣ, ифодаи тавсиф дар «Хусрав ва Ширин»-и Низомии Ғанҷавӣ, хусусиятҳои забонии номҳои Парвардигору пайғамбарон дар ашъори Абдурахмони Қомӣ, маҳбуба ва муро-

дифҳои он дар ғазалиёти Бадриддин Хилолӣ, як усули мураккабгарди ҷумла дар «Шоҳнома»-и Абулқосим Фирдавӣ, ҷумлаҳои мураккаби тобеи сертаркиб дар рубоёиёти Умари Хайём, вижагҳои сарфию наҳви ҷумлаҳои мураккаби тобеи сертаркиб дар «Саодатнома»-и Носири Хусрав, ҷумлаҳои мураккаби тобеи якпайрав дар «Сиебсатнома»-и Низомулмулк, як қолаби ҷумлаҳои сода ва қаринаҳои он дар «Гулистон»-и Саъдии Шерозӣ, ҷумлаҳои инкорӣ дар ғазалиёти Хоҷа Камол ба таъъ расонидааст. Дониши фароҳи Мукаррама Қосимоваро метавон аз ин нукта низ дарк намуд, ки осораш танҳо ба як бахши забоншиносӣ рабт надошта, дар онҳо

масоили гуногуни бахшҳои ин риштаи илм арзёбӣ гардидаанд.

Як ҳиссаи таҳқиқоти дар ин самт аҷомдодаи олим ба забонҳои русӣ, англисӣ ва форсӣ интишор шудаанд. Хонандаи ғиромӣ аз таълифоти илмии ӯ доир ба имло (баъзе қайдҳо дар бораи имлои чанде аз маҷаллаву рӯзномаҳо), вожашиносии муосиру таърихӣ (тадқиқи яклухти ибораҳои фразеологӣ, ифодаи ном, рамзу аломатҳо ва муқаддасоти дину мазҳабҳо дар забони тоҷикӣ, номҳои муқаддасот дар забони тоҷикӣ, бори маънои иҷтимоӣ кашидани як гуруҳи вожаҳо дар забони тоҷикӣ, баъзе вижагҳои истилоҳот дар осори муаллифони қарнҳои XI-XII, назаре ба истилоҳоти забоншиносии пешин), қалимасозӣ (пасванди-ча), бахши сарфи забони адабии муосири тоҷикӣ (баъзе аз вазифаҳои қалимаи «балки»), баъзе қайдҳо дар бораи забони ахбори омма), типологияи мукосавии забонҳои тоҷикӣ русӣ (хусусиятҳои лексикӣ-грамматикӣ зарбулмасал ва мақролҳои ҳамгунӣ забонҳои тоҷикӣ ва русӣ, «Краткий таджикско-русский и русско-таджикский учебный словарь», «Лугати мухтасари мавзӯии таълимии тоҷикӣ-русӣ»), усули таълими забони тоҷикӣ ё усули таълифи китобҳои дарсӣ (тавсияҳои методӣ аз забон ва адабиёти тоҷик барои дохилшавандаҳо), баъзе вижагҳои омӯзиши сарфу наҳви забони тоҷикӣ, таблиғи ғояҳои ватандӯстӣ, сулҳ ва инсонпарварӣ дар дарсҳои таърихи забон, тарбияи зебопарастӣ ва суҳангузинӣ дар ин дарсҳо баъзе

андешаҳо дар бораи омода кардани мутахассисон – олимони соҳаи филология барои мактабҳои олии, хусусиятҳои таълифи китоби дарсии «Забони тоҷикӣ барои хориҷиён», принципҳои таълифи китоби дарсии «Наҳви таърихӣ забони тоҷикӣ» огоҳии хуб доранд.

Мукаррама Қосимова дар навиштаи матлабҳои донишномавӣ низ (энсиклопедӣ) фаъол буд. Аз ҷумла, дар ҷилди 8-уми «Энсиклопедияи советии тоҷик», ду ҷилди «Донишномаи Рӯдакӣ» ва дар ҷилди аввали «Энсиклопедияи миллии тоҷик» матлабҳои судманде интишор кардаанд.

Монография ва китобҳои дарсии таълифкардааш низ кам нестанд. «Ҷумлаҳои пайрави шартӣ дар забони адабии тоҷикӣ», «Забон ва муъҷизаи он», «Суҳан бояд ба дониш дарҷ кардан», «Чор унсур: маъниофаринӣ, қалимасозӣ» (дар асоси маводи «Маснавии маънавий»), «Истилоҳоти қадимаи миллии тоҷикӣ», «Вожаи бад: маъно, қалимасозӣ, вазифаҳои грамматикӣ (дар асоси осори муаллифони асрҳои IX-X), «Очерҳои оид ба синтаксиси ҷумлаҳои содаи насри асри XI», «Структура ва семантикаи ҷумлаҳои сода», «Об дар «Шоҳнома»-и Фирдавӣ», «Ғанчи суҳан» аз ҷумлаи онҳост.

Барои ба таври дилхоҳ омӯхтани ҳам забони тоҷикӣ, ҳам хатти ниёгон назарияро бе амалия тасаввур кардан амри маҳол аст. Зарурати таҳияи ин гуна роҳнаморо мавсуф ҳамеша таъкид мекард. Ин аст, ки як самти фаъолияти худро профессор Қосимова ба таъли-

фи маҷмӯаи машқҳо, хрестоматияҳо равона карда, танҳои ва ҳаммуаллифӣ китобҳоеро чун «Маҷмӯаи машқҳо аз забони тоҷикӣ» (барои муаллимони мактабҳои миёна), «Маҷмӯаи машқҳо оид ба синтаксиси ҷумлаҳои мураккаб» (дар ҳаммуаллифӣ бо Б. Камоллидинов), «Практикум аз забони адабии ҳозираи тоҷикӣ», «Хрестоматия оид ба матни классикӣ» (бо ҳаммуаллифӣ С. Ҳалимов) таҳия ва пешкаши толибилмон карданд.

Вақте ки суҳан аз боби устод Мукаррама Қосимова меравад, наметавон фаъолияти омӯзгории ӯро сарфи назар кард. Воқеан, дар баробари таҳқиқ ва омӯзиши забони тоҷикӣ, устод дар ин ришта шогирдони зиёдро ба камол расондаанд, ки имрӯз идомабахши фаъолияти ӯ мебошанд. Забони тоҷикро меомӯзанд, таҳқиқ мекунанд ва беолиш нигоҳ медоранд.

Гузашта аз ин, устод инсонии фозил ва орифи дарёдил буданд. Аз суҳбатҳояшон мо - шогирдон ҳамеша лаззат мебудем ва ба худ дурдонаҳои тоза ба тоза мечидем.

Агарчи имрӯз муаллимаи азиз пахлуи мо нестанд, вале қору пайкори некашон дар хотири мо барои ҳамеша нақш бастааст ва он ҳеҷ гоҳ зудуда нахоҳад шуд. Чӣ хуш гуфтааст Соибӣ Табрезӣ:

Мо аз ту ҷудоем ба сурат,
на ба маънӣ,
Чун фосолаи байт бувад
фосолаи мо.

С. СОБИРҚОНОВ,
номзади илмҳои филологӣ,
дотсент, ходими калони Институти забон ва адабиёти ба номи А. Рӯдакӣ назди АМИТ, А. ҲАСАНЗОДА,
доктори илмҳои филологӣ,
профессори МДТ-и Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи Ҳамидик Бобоҷон Ғафуров

Дар ҳама давру замон, новобаста ба сохтори давлатдорӣ, мақомоти иттифоқҳои касаба дар ҷомеа аҳамияти аввалиндараҷа дорад. Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун кишвари соҳиб-иҳтиёр, демократӣ, ҳуқуқбунёд, дунявӣ ва ягона, пеш аз ҳама, барои ҷомеаи ҳуқуқ ва манфиатҳои инсон тадбир меандешад.

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллий - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон тарбияи нуруи инсониро вазифаи муҳими ҷомеаи меҳнат, инсон ва ҳуқуқҳои он дар меҳвари сиёсати давлат қарор дорад.

Зимни паёми шодбодӣ ба ифтихори Рӯзи иттифоқҳои касаба Сарвари давлат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ҷунун таъкид карданд: «Дар замонҳои истиқлолияти дав-

лати иттифоқҳои касаба, пеш аз ҳама, мактаби бузургии иттиҳоди ҳамбастагӣ, тарбияи инсон, ҳимоятгари манфиатҳои иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва зехнии қорманд мебошад. Он дар доираи вазифаҳои оинномавии худ барои беҳтар гаштани шароити меҳнат дар истеҳсолот, зиндагии соҳисти қормандон ва аъзои оилаи онҳо дар ҳамкорӣ бо қорфармо тадбирҳо меандешад.

Иттифоқи касабави комплекси агросаноати шаҳри Ваҳдат фаъолиятро ба талаботи қонунҳои амалкунанда ба роҳ монда, барои амалӣ кардани сиёсати давлат оид ба ҳифзи меҳнат, таъминоти иҷтимоӣ ва суғурта, назорати ҷамъиятии риояи қонунгузори оид ба меҳнат, иҷрои созишномаҳо ва шартномаҳои коллективӣ қораҳои мушаххас андешада истидаанд. Ҳоло дар ҳоҷаҳои кишоварзии коллективӣ, ҳоҷаҳои деҳқонии инфиродӣ ва ташкилоту му-

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН «ДАР БОРАИ ИТТИФОҚҲОИ КАСАБА» БА ТАҒЙИРУ ИЛОВАҲО НИЁЗ ДОРАД

лати Федератсияи иттифоқҳои касабави Тоҷикистон роҳи самарабахшро тай намуда, на танҳо ягонагии сафҳои худро нигоҳ дошт, балки ба қувваи амалкунандае табдил ёфт, ки фаъолияти худро барои беҳтар намудани шароити меҳнат ва зиндагии аъзои иттифоқҳои касаба равона намудааст. Иттифоқҳои касаба ба ҳайси созимони оммавии мардумӣ ва ҳомии ҳуқуқи манфиатҳои аҳли заҳмат масъулияти ширкат дар идоракунӣ ҷомеа, тарбияи кадрҳо, ҳалли масъалаҳои мубрами ҳаёт, таъмин намудани адолати иҷтимоӣ ва фароҳам овардани шароити мусоид барои фаъолияти қормандон дар соҳаҳои иқтисоди миллиро ба уҳда доранд».

Федератсияи иттифоқҳои касаба ба сифати шарикӣ бозътимоди иҷтимоии Ҳукумати кишвар дар асоси Конститутсия, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи иттифоқҳои касаба» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ фаъолият менамояд.

Дар давраи соҳибистиклолии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳаракати иттифоқи касабави мамлакат фаъолтар гарид. Ҳамчун шарикӣ бозътимоди иҷтимоии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, пеш аз ҳама, барои таҳкими истиқлолияти давлатӣ, тақвияти арзишҳои умумимиллӣ ва ваҳдати ялпорчагӣ кишвар тадбир меандешад. Мулоқоти Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки 24-уми октябр соли 2019 бо фаъолони Федератсияи иттифоқҳои касабави мустақили Тоҷикистон баргузор гарид, дар китоби фатҳу зафарҳои ин ташкилоти бонфузи ҷамъиятии кишвар ҳамчун рӯйдоди таърихӣ сабт гардидааст.

Қабл аз ин, 27-уми июни соли 2017 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллий - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон барои хизматҳои арзанда баҳри пешрафти қори иттифоқҳои касаба бо нишони ифтихории тиллоии «Барои хизматҳо дар ҳаракатҳои иттифоқҳои касаба» сарфароз гардидаанд.

Иттифоқҳои касабави кишвар ба ташкилот ва иттиҳодияҳои бонфузи байналмилалӣ, аз қабилӣ ТБМ, Конфедератсияи байналмилалӣ иттифоқҳои касабави озод, ЮНИСЕФ, ЮНЕСКО дар асоси эҳтироми тарафҳо ҳамкорӣ дорад.

ассисаҳои кишоварзии шаҳр 50 ташкилоти ибтидоии иттифоқи касаба амал мекунанд. Шумораи аъзои иттифоқи касаба ба 11898 нафар расидааст. Бо мақсади муттаҳид кардани фаъолият ҷиҳати ҳифзи ҳуқуқ ва манфиатҳои меҳнати, иҷтимоӣ, иқтисодӣ, маънавий ва зехнии аъзои иттифоқи касабави соҳа ва аъзои оилаи онҳо, бо назардошти қонунҳои амалкунанда дар 9 ҷомоати деҳот ташкилотҳои муттаҳидаи иттифоқи касабави ташкил карда шудааст. Бо 34 ташкилоту муассиса ва ҳоҷаҳои кишоварзии шаҳр шартномаҳои ҳамкорӣ барои солҳои 2020 – 2023 ва як созишномаи сетаарафа барои солҳои 2020 – 2023 баста шудааст. Ҷамаи шартномаҳои басташуда зерин назорати доимӣ қарор дорад. Аз тарафи қормандони кумитаи вобаста ба пардохти музди меҳнати қормандон қорбарӣ карда мешавад. Мувофиқи маълумоти оморӣ қарздорони музди меҳнат дар соҳаи кишоварзӣ ба қайд гирифта нашудааст.

Бо мақсади иҷрои Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27-уми апрели соли 2022 тахти № 211 «Дар бораи ташкили истироҳати тобистонаи қўдакон ва наврасон дар соли 2022», бо дастгирии бевоситаи Қумитаи марказии иттифоқи касабави комплекси агросаноатии Тоҷикистон соли гузашта қабулгардида ба роҳ монда шудааст. Бинобар ин, хуб мебуд парламенти кишвар бо қалби мутахассисони соҳа ва ҳуқуқшиносони варида дар мавриди даровардани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи иттифоқҳои касаба» тадбир андешад.

Асадулло АБДУЛЛОЕВ,
раиси Қумитаи иттифоқҳои касабави комплекси агросаноатии шаҳри Ваҳдат

Маслиҳати муфид

ЧӢ ТАВР НЕРУИ БАРҚ ВА ГАРМИРО МЕТАВОН САРФА КАРД?

Дар зимистон талабот ба нуруи барқ ва гармӣ бештар мешавад. Аз сабаби сарбории зиёд бо барқ баъзан трансформаторҳо аз қор мебароянд. Дар зер чанд маслиҳати муфидро ҷиҳати пешгирии талафоти барқу гармӣ пешкаш менамоем:

- Рӯзна, ҳар қадар метавонед, аз рӯшноии табиӣ бештар истифода баред. Агар хонаатон аз тарафи ҷануб тиреза дошта бошад, пардаи тирезаро яктарафа намуда, қарогоро хомӯш кунед. Рӯзҳои офтобии зимистон нури офтоб хонаатонро равшану гарм нигоҳ медорад.

- Ба ҷои фуругонаҳои тафсон қароғаҳои светодиодиро истифода намоед, зеро як қарогӣ 20-ваттаи светодиодӣ қаробари як фуругонаи 100-ваттаи рӯшноӣ медиҳад. Яъне, қувваи барқро 5 маротиба камтар истифода мебарад.

- Агар девори хонаҳо ранги сафеду равшан дошта бошад, барои рӯшноии он қарогӣ тавоноияш кам низ кофӣ аст.

- Агар фарши хона гилӣ ё бетонӣ бошад, аз поён гилеи қуҳна ва аз болои он қилин ё гилеи наватр партоед. Ҳуҷрае, ки қўлача партофта шудааст, нисбат ба хонаи беқурлача гармиро бештар нигоҳ медорад, зеро талафи гармӣ 10 - 15 маротиба кам мешавад.

- Ҳангоми аз ҳуҷраи қорӣ ба танаффус қаромадан қарогӣ онро хомӯш намоед. Компютерро дар ҳолати «хоб» гузоре. Дар реҷаи «хоб» гузоштан боиси 40 фоиз кам кардани талафи барқ мешавад.

- Тавассути деворҳои хона 40 фоиз, тиреза -20, бом -15 ва фарш 10 фоизи гармӣ талаф меёбад. Аз ин рӯ, дар девори хона овезон кардани қилин яке аз роҳҳои нисбатан осони нигоҳ доштани гармӣ дар манзил аст.

- Ҳангоми ҷойқўшони ба андозаи ҷойик ё термос об ҷўшонед. Агар ҷойик ним литр об бараду шумо 2 литр об ҷўшонед, се маротиба зиёдтар барқ истифода мешавад.

- Аксар таҷҳизоти барқӣ тамғаи аз А то G доранд. Шумо тамғаи А ва В дошташро интихоб намоед,

- Танӯрчаи микроавҷӣ («микроволновка») нисбат ба танӯрчаи один барқӣ («духовка») 50 фоиз камтар нуруи барқ сарф менамояд.

- Нерупурункаи барқӣ ҳангоми ҳолӣ дар розетка будан низ нуруи барқ масраф мекунанд. Аз ин рӯ, баъд аз нуруи лептопу телефонатон пур шудан онҳоро аз розетка ғиред.

- Ҳангоми ҳавои хунук яхдонро аз розетка ҷудо кардан беҳтар аст. Шумо бо ин рафторатон «уя»-и яхдонро дароз мекунед.

- Зимни дар пилтаи барқӣ пухтани таом болои деғчаро бо сарпӯш маҳкам кунед. Дар ин ҳол бо сарфи ками барқ ҳуҷратон зудтар меназад. Яъне, барқ се маротиба камтар масраф мешавад.

- Либоси тарро болои радиатори барқӣ нагузored, ки гармидиҳии он наст мешавад.

- Барои 3-4 либоси мошини ҷомашӯиро истифода набаред. Танҳо ҳангоми зиёдтар шудани либос аз он истифода намоед. Аз 3-4 либосро алоҳида шустан, як бор 10 - 12 либосро шустан се маротиба масрафи барқро кам мекунанд. Ҳангоми либосшӯӣ дар реҷаи 30 дараҷа нисбат ба 40 дараҷа 35 фоиз камтар барқ масраф мешавад.

- Телевизор ва дигар таҷҳизоти барқиро баъди бо пулт хомӯш намудан аз розетка ҷудо намоед. Дилхоҳ таҷҳизоти барқии бо пулт идорашаванда дар ҳолати «интизори» барқ масраф мекунанд.

- Ҳар се моҳ обгармунакро аз пасмондаҳои намаки об (накип) тоза намоед. Бо ин роҳ талафи барқ 15 -20 фоиз кам мешавад.

зеро онҳо барқро кам масраф мекунанд.

- Агар қондисионер дошта бошед, реҷаи қарорати онро баланд накунад. Ҳангоми 24 - 26 дараҷа гармӣ будани хона ё ҳуҷраи қорӣ нисбат ба 28 дараҷа будани он талафи барқ кам мешавад. Агар шумо фарз қардем соати 17:00 аз қор рафтани бошед, на дар вақти рафтан, балки 20 дақиқа пештар қондисионерро хомӯш кунед, зеро гармии мавҷудай ҳуҷраи қорӣ 20- 30 дақиқа боқӣ мемонад.

- Дар хона ё ҳуҷраи қорӣ бо либоси ҷўроби гарм будан низ боиси эҳсоси гармӣ шуда, аз меъёр зиёд баланд кардани қарорати қондисионер ва талафёбии барқро пешгирӣ менамояд.

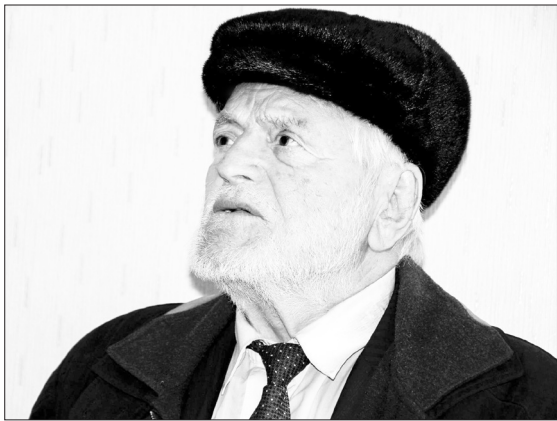
- Радиатори барқиро аз назди девор дур нигоҳ доред, зеро қисми зиёди энергияи он барои гармкунии девор меравад.

- Ҳангоми шустани дасту рӯй ва дандон, инчунин ришгирӣ обро аввал ба зарф гирифта, пасон истифода баред, зеро дар сурати истифода аз ҷумакӣ оби ванна (термекс) 10 қаробар бештар оби гарм сарф мешавад, ки он ҳам талафёбии барқ аст.

- Аз обгармунакии офтобӣ истифода бурдан нисбат ба термекси барқӣ (муддати 5 - 10 сол) арзонтар меафтад. Ҳарчанд дар мадди аввал обгармунакии офтобӣ ба назар қимматтар намояд ҳам, дигар ҳароҷот талаб намекунад. Эҳтимоли хатарӣ аз садамаи барқ «сўхтан»-и он низ аз байн меравад.

Сайфиддин НАҶМИДИНЗОДА,
«Садои мардум»

Аёдат

ФИДОӢ

Рочеъ ба фаъолият, зиндагӣ, асару намоишҳои ин абармарди фарҳангу хунар борҳо гуфтаанд мо ҳам тариқи симову садо, шабакаҳои иҷтимоӣ, рӯзномаву маҷаллаҳо шунндаему медонем. Дар ин маврид ҳатто телевизионҳои кишварҳои дигар барномаву намоишҳои ҷолиб омодаву манзур доштаанд. Ҳарчанд муҳаққиқон дар хусуси ин шахсияти қамназир ва саҳми ӯ дар ҷодаи фарҳанги тоҷик, ҳоса театру кино, ҳамҷунин аз шуҳрати оламғирӣ ӯ, симои зебои тоҷиконаш, таҳамтанӣ, бебокии ва дигарнаш навиштаанд, дар ин бора ҳанӯз гуфтиҳои зиёде зиёд аст. Ӯ Ҳошим Ғадо фидой аст, фидоии санъати театр.

Дар филми «Рустам ва Сўҳроб» ӯро як қорд задаанд, аммо дар зиндагӣ заҳми садҳо ханҷари дигарро дар рӯху қонаш эҳсос намуда. Бо ин ҳама боз ҳам аз нақшофарӣ меғўяд аз театр. Хунараш қайҳо эътироф шудаду дўстдорони зиёд дорад. Ӯро ҳама дар даҳлэ сае қунед, - шундида шуд садои ӯ.

Манзили одиву қорсонро. Дар ин хона аз соли 1980 ба ин сў зиндагӣ мекунанд. Дар роҳраву тирезаву ҷиҳози ошхона ҳама аз ҳамон давронанд. - Дар 86-солагӣ аз ҷой бархестану либос ба бар қардан хуб давлатест, - гуфта аз дар ворид шуд устод Ҳошим Ғадо ва ҷун дарк намуд, ки аз аҳли эҷодем, нимшўхиву нимҷиддӣ ба акаи Ҷумъахон гуфт:

- Боз журналист овардӣ, ягон раиси бой нао-вардӣ? Бок не, қашмони ин журналист ҳам ме-дур-хашанд. Муҳим, ки бе савго наомадед.

Дар оғози суҳбат устод аз ҳоли дўсти дигараш Аббос, раиси Қумитаи иҷроияи ХХДТ дар ноҳияи Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ пурсон шуда, гуфт:

- Аз Ҷумъахон ва Аббос миннатдорам, ки ма-ро хабар мегиранд аз ҳолам ме-пурсанду танҳо намегузоранд.

- Ту ягон чиз менависӣ? - аз ман пурсид Ҳошим Ғадо.

- Агар зид набоед, устод. - Аввал ин ки нанавис, аммо агар нависӣ, хуб навис, ки туро хонанд. Мисли Сайёфи Мизроб ва Зафарӣ Мирзоён навис.

- Дар вақтҳои ман ҳам қавон будаму балан-ду зебо. Ду метр қад доштам. Паҳлавон будам. Дар Ӯзбекистон шаш нафарро дар гўштин ҳалол қардам, ки аз қарҳамонҳои Ӯзбек буданд. Ман хунареманди замони шўравиям. Исроил, Амрико, Россия, Гурҷистон, Афғонистон, Эрон, Ӯзбеки-стон ҳама маро ме-донанд. Сухани Букрот аст, ки ба бемор бояд нагўйӣ, ки ту ме-мурӣ. Дардам зиёд аст, ки қарҳонро ме-сўзонанд. Дар Донишқадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода намоиши «Рўдакӣ»-ро ба саҳна гузоштам. Дусад бор нақши Эдипро бозӣ қардам, се бор сактаи дил шудам. Шогирдони зиёд до-рам. Маҳмадсаид Шохӣён, шодравон Аловуддин Абдуллоев, Лутфулло Давлат шогирдони мананд.

Воқеан, имрўз дар мамлакат қасе нест, ки Ҳо-шим Ғадо ро нашиносад. Ҳама ме-донанд, ки устод на танҳо хунареманди асил, балки муаллифи қариб 600 китоб аст, ки ба забонҳои тоҷикиву русӣ нашр шудаанд. Ҳар қасе, ки аз рўзгори ӯ оғаҳӣ дорад, бо мо розӣ хоҳад буд, ки Ҳошим Ғадо муъҷиза аст, муъҷизаи қайҳонӣ.

Аммо имрўз ин муъҷиза танҳо аз дардҳо суҳан ме-гўяд.

- Медонӣ, барои ҷӣ китоб менависам?- бо ҷиддият ба қашмони ман менигарад устод. - Фикр мекунам, ки аз некон суҳан, қохи баланд бояд ёдор монад. Ман дар китобҳоям аз ҳақиқат суҳан ме-гўям. Ҷоизаи давлатии Тоҷикистон ба номи Абуабдуллоҳи Рўдакӣро дорам. 60 сол дар саҳ-на будам. Ҳоло ҳам метавонам нақши Сўҳроб ё Эдипро офарам, аммо... Китобҳоро навиштам, ки дардам сабуқ шавад. Пас аз Муҳаммадҷон Қосимов Парчамии давлатии Тоҷикистонро дар қарҳон ҳамчун хунареманд бо хунар ва зебоӣ ман барфарохтам.

Дар Озорбойҷон қашмаеро бо номи ӯ гузо-шта. «Ҳошимбулагӣ» ном дорад қашта, яъне «Қашмаи Ҳошим» ва ин далели муҳаббатӣ оза-риҳо ба ӯ ва хунари ӯст.

Ман дар филме нақши шохӣ озариҳоро офарида будам. Дар баробари ин, дар яке аз саҳнаҳои филми бо тавоноии худ барзаговеро, ки 15 сантиметр пуштамро даронд, афтонда будам, ки ба озариҳо писанд омад. Писеаи «Шабӣ гирифтани моҳ»-ро дар 45 мамлакат намоиш додем. Ман нақши де-во-наро доштам, ки бароям беҳтарин буд. Дар писеаи Шамсӣ Қиём нақши одами беағро бозидам.

Воқеан, бе суҳан дар саҳна падида омадану ҳадафҳо ба бинанда расондан қандон қори саҳл нест. Шояд аз ин хотир баъзеҳи он нақшоҳо болотар аз фочаи Эдип ме-донанд. Илова бар ин, дар филми «Дохунда», ки аз рўйи асари устод Садриддин Айнӣ наворбардорӣ шудааст, нақши паҳлавонро бозидаст, ки ҳама олинанд.

Устод Ҳошим Ғадо ме-гўяд, ки ӯ 10-уми майи соли 2022 85-сола шуд. Вале аз он ғиламанд аст, ки 85-солагиашро боргоҳҳо, ки қор қардасту сарпарастии соҳаи ӯянд, қашн нағирифтанд.

Баъди суҳбати тўлғонӣ бо мо, устод қанд лаҳза хомўшӣ иҳтиёр қарданд, фаҳмидан душвор набуд, ки дар дил ногуфтаҳои зиёде доранд. Ҳостам ғиреҳи ин ногуфтаҳоро боз қўнем, вале натавонис-там. Вақте ба устод гуфтам, ки боз суол дорам, ӯ бо ҷиддияти ба худ хос посух дод:

- Дигар савол на-деҳ, тамом, хуш омадед!

Абдурузики АЗИЗ,
хабарнигори «Телевизиони Тоҷикистон»

